

RENDESIA E NDJEKJES DHE TRAJTIMI I KOMPLIKIMEVE TE TRANSPLANTEVE KARDIO - PULMONARE DHE /OSE PULMONARE

MUHAMET ZGJANI*

Summary

THE IMPORTANCE OF MONITORING AND TREATMENT OF HEART-LUNG AND LUNG TRANSPLANT COMPLICATION

Heart-lung and double lung transplant has been made possible in the treatment of many and stage lung disease after the advent of ciclosporin. Rejection and infection like two most important complication may be limited by monitoring this patients with fibrobronchoscopic examination accompanied with transbronchial biopsy and bronco-alveolar lavage. A protocol for study this problems was defined. 44 patients that realised heart-lung transplant and lung transplant were monitoring with fibrobronchoscopic examinations. 87% of patients live more than two years. 26% of patients without complaints have rejection in histopathologic examination. BTB is a good method of examination to differentiate rejection by infection. 50% of patients treated for rejection and has finished her treatment continue to have rejection in histopathologic examination. It is concluded that lung transplant is a suitable treatment for selected patient with end stage chronic lung disease.

Transplanti pulmonar është sot një metodë mjekimi për disa sëmundje kardiake ose pulmonare në stad të fundit të evoluimit të tyre (hipertensioni arterial pulmonar primar (HTAP), mukovishidoza, fibroza pulmonare primare (FPP), hipertensioni arterial sekondar nga sëmundje kardiake ose postembolike, emfizema pulmonare) (3,5,15). Sukseset e para me këtë metodë mjekimi u vunë re nga ekipi i Standford-it në vitin 1981 dhe që nga ajo kohë më tepër se 670 transplantë zemër-pulmon (TZP) dhe dy-pulmonar (TDP) dhe një -pulmonar (TNP) janë realizuar në botë (4).

Rezultatet e para të transplantëve nuk ishin inkutajuese. Shumica e të sëmurëve vdisnin brenda ditësh apo javësh nga insuficienca respiratore, infeksioni pulmonar, flakja ose komplikimi trakeobronkialë (KTB) (9, 14, 15). Vetëm pas futjes së ciklosporinës në skemën e mjekimit u bë e mundur të realizohen TZM dhe TDP me rezultate inkurajuese (8, 14).

Përmirësimi i metodave kirurgjikale, futja e biopsive transbronkiale (BTB) për diagnozën e flakjes, lavazhit bronkoalveolar (LBA) dhe kateterit të mbrojtur për diagnozën e infeksioneve kanë kontribuar shumë në suksesin e këtij lloj transplanti.

Me gjithë sukseset e arritura mbeten problem diagnoza e hershme e flakjes, sidomos asaj asimptomatike dhe diferencimi i episodeve të flakjes nga ato infektive, për të ndaluar zhvillimin e flakjes kronike të pakthyeshme me mjekim (bronkiolit obliterant (BO)).

Materiali dhe metoda

Që nga shtatori i vitit 1988 deri në mars të vitit 1991 u transplantuan 44 të sëmurë në shërbimin e Prof. Cabrol (Spitali Pitie-Salpetrier, Paris) dhe u ndoqën në shërbimin e Prof. Even (Spitali Laennec, Paris) me ekzaminime bronkoskopike.

Për ndjekjen e këtyre të sëmurëve u përcaktua një protokoll studimi i cili kishte si qëllim: diagnostikimin e hershëm të flakjes dhe kryesisht ai asimptomatik (pa shenja klinike, radiologjike, spirometrike), ndjekjen e mjekimit antiflakje dhe antiinfektive, ndalimi i komplikimeve të vonshme si fibrozë, bronkiolit obliterant.

Protokolli i studimit

Pacientët e transplantuar para fillimit të kortikoterapisë ditën e 15-të i nënshtrohen ekzaminimeve fibrobronkoskopike të plotësuar me marrje materiali me BTB për ekzaminime histologjike dhe LBA kateter të mbrojtur për ekzaminime bakteriologjike. Këto ekzaminime përsëriten ditën e 30-te, të 45-te më pas çdo 2 muaj deri në një vit dhe çdo 4 muaj pas vitit të parë.

Në qoftë se diagnostikohet një episod flakje i gradës së 2-te ose të 3-të me BTB bëhet një kontroll sistematik 8-të ditë pas mbarimit të mjekimit antiflakjeje. Në qoftë se flakja është e gradës së parë kontrolli bëhet 15 ditë pas mbarimit të mjekimit.

* Dërguar në Redaksi më 26 Janar 1995, miratuar për botim në 15 Prill 1995.

Nga Spitali i Pneumoftiziatrisë i Qendrës Spitalore Universitare, Tiranë (M.Z.)

Adresa për letërkëmbim: M. Zgjani: Spitali i Pneumoftiziatrisë i Qendrës Spitalore Universitare, Tiranë.